

СТАНОВИЩЕ

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност "Професор", област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност,, *Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните*", по дисциплината „Патология (Патологична физиология)", обявен от Лесотехнически Университет в ДВ бр. 18/01.03.2024 г., код на процедурата VM-P-0224-122.

Кандидат за участие в конкурса :

Единствен кандидат по конкурса е **доцент Д-р Красимира Иванова Генова**.

Изготвил становището: **проф. Д-р Димитричка Йорданова Димитрова**, пенсионерка от Факултета по ветеринарна медицина към Лесотехнически Университет, гр. София, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, научна специалност „Патология на животните".

Конкурсът е обявен за нуждите на Катедра „Анатомия, физиология и животновъдни науки“ към Факултета по ветеринарна медицина при Лесотехнически университет – гр. София.

Участвам в състава на Научното жури по конкурса съгласно Заповед № ЗПС – 197/от 15.04.2024 г. на Ректора на Лесотехнически университет. В качеството си на рецензент декларирам, че нямам общи трудове с кандидата по конкурса !!!

1. Кратки биографични данни за кандидатката

Доцент Д-р Красимира Иванова Генова е родена на 13 септември 1964 г. През 1987 година тя завършва своето висше образование в Московската ветеринарна академия „К. И. Скрябин” в Москва, на Руската федерация и получава диплома за Магистър ветеринарен лекар и Доктор ветеринарен лекар. За кратък период от време (26.11.1987 - 04.05.1999 г.) доцент Красимира Генова е Научен сътрудник III-I степен и завежда лаборатория в Научноизследвателския и производствен ветеринарномедицински институт по имунология (НИПВМИИ) – гр. София.

Защитава дисертация през 1994 г. за придобиване на образователна и научна степен „Доктор", която е присъдена от Специализирания научен съвет (СНС) по ветеринарна медицина по шифър 04.03.12 Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните, в резултат на успешно защитена докторска дисертация

към Централния научно-изследователски ветеринарномедицински институт в гр. София.

От 04.05.1999 г. до 04.01.2000 г. кандидатката в конкурса за професор е Научен сътрудник I степен и биотехнолог в отдел „Вирусни биопрепарати“ към Ветеринарномедицинския институт по имунология „Биопродукт“ в гр. София. За кратко време (от 04.01.2000 до 01.11.2001 г.) тя е и Началник на същия отдел към Ветеринарномедицински институт по имунология „Биопродукт“ в гр. София.

От 1 ноември 2001 година доцент Красимира Генова започва работа като главен асистент към Факултета по ветеринарна медицина на Лесотехнически университет в гр. София. От края на м. март 2008 г. тя е доцент в същия факултет на Лесотехнически университет, където е и в момента.

След нейното хабилиране тя е два мандата (от 04.06. 2008 г. до 13. 01. 2011 г. и от 30.03.2018 г. до 05.03-2020 г.) Заместник Декан по учебната работа във Факултета по ветеринарна медицина, а от 05.03.2020 г. до момента тя е Декан на същия факултет.

Научните и професионални интереси на доцент Красимира Генова са главно в областта на инфекциозната патология при различни видове животни.

Въз основа на задълбочен преглед на представените документи и материали по конкурса, както и справката-декларация, изготвена от кандидата в конкурса установих, че са изпълнени минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност "Професор" в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина" и професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), както и допълнителните изисквания от Правилника за развитие на академичния състав (ПРАС) в Лесотехнически университет.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите, съгласно Правилника за Развитие на академичния състав (ПРАС) в Лесотехнически университет

В заявлението си до г-н Ректора, съгласно действащия Правилник за развитието на академичния състав (ПРАС) в Лесотехнически университет, кандидатката в настоящият конкурс представя всички необходими документи, включващи: Автобиография по европейски образец; Диплома за завършено висше образование ОКС „Магистър“ - нотариално заверено копие; Диплома за ОНС „Доктор“ - нотариално заверено копие; Документ за заемана академична длъжност; Удостоверение за стаж по специалността; Медицинско свидетелство; Свидетелство за съдимост; Справка-самооценка за изпълнение на минималните национални изисквания за академичната длъжност „Професор“, съгласно чл. 26 от ЗРАСРБ и чл. 2а, ал.1 от ПРАС на ЛТУ; Списък на публикации, изобретения и други

научно-приложни резултати; Класификация на публикациите; Резюмета на публикациите и трудовете на български и английски език; Справка за цитиранията; Справка за научните приноси; Справка за изобретения, рационализации и други научно-приложни резултати; Справка за участие в научноизследователски и образователни проекти; Справка за участието в научни конференции; Справка за научната, преподавателска и експертна дейност; Декларация по чл. 313 от Наказателния кодекс (НК) за достоверност и оригиналност на представената информация; Информационна карта по образец – на български и английски език; Обява в Държавен вестник, брой 18 от 01.03.2024 г., стр. 102.

Всичките документи и приложения са подредени правилно, автентични са, съдържащи изискуемите подписи, печати и съответстват на изискванията определени от Правилника за Развитие на академичния състав в Лесотехнически университет, град София.

За участие в обявения конкурс доцент Д-р Красимира Иванова Генова е представила съответните документи и доказателствен материал, от които е видно, че тя е изпълнила критериите за заемане на академичната длъжност „Професор“, посочени в Правилника за Развитие на академичния състав (ПРАС) в Лесотехнически университет.

Минимални национални изисквания (МНИ)^и точки по групи показатели за заемане на академична длъжност „Професор” в научна област 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина

Група от показатели	Съдържание	Минимални национални изисквания (МНИ) и точки по групи показатели за длъжност „Професор”	Точки заявени от кандидата по конкурса	Реални точки на кандидата, съгласно МНИ
А	Показател 1	50	50	50
Б	Показател 2	–	–	–
В	Сума от показателите от 3 до 4	100	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 12	200	417,31	422,31
Д	Сума от показателите от 13 до 15	100	580	520
Е	Сума от показателите от 16 до края	100	305	305
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ПОКАЗАТЕЛИ А + В + Г + Д + Е		550	1452,31	1392,31

3. Оценка на учебно преподавателската дейност на кандидата

От предоставените материали по конкурса е видно, че към датата на подаване на документите за участие, доцент К. Генова има стаж в Лесотехнически университет 22

години 5 месеца и 24 дни. В тях е представена подробна справка за аудиторната заетост на кандидатката за последните 5 учебни години, от които е видно, че тя активно е участвала в учебния процес, чрез извеждане на лекции и упражнения на български и английски език. През този период доцент Генова е водила учебни занятия (лекции и упражнения) по дисциплините „Патологична физиология“; „Имунология“; „Молекулярна биология“; „Работа с лабораторни животни. Организация на експеримента и хуманно отношение към животните“, а в периода 2017-2021 година тя е извела част от лекционния курс по „Биохимия“.

Доцент Красимира Генова е изнесла и:

- ✓ 8 часа лекции на английски език пред студенти, докторанти, специализанти и преподаватели във Ветеринарния факултет на Universita Degli Studi di Sassari, в гр. Сассари, Италия, от 25 до 29.05.2015 г. (*Приложение 19.12*);
- ✓ 8 часа лекции на английски език пред студенти, докторанти, специализанти и преподаватели във Ветеринарния факултет на Университета в гр. Загреб, Хърватия, през м. май (21-25) 2018 г. (*Приложение 19.13*);
- ✓ 8 часа лекции на английски език пред студенти, докторанти, специализанти и преподаватели във факултета по ветеринарна медицина към Политехническият университет UniLaSalle, гр. Руан, Франция, в периода 12-16.02.2024 г. (*Приложение 19.14*).

Кандидатката в обявения конкурс за Професор по патология (Патологична физиология) е провела краткосрочна специализация в Университета по Агрономически науки и ветеринарна медицина в Букурещ, Румъния с провеждане на 8 часа лекции в областта на патологичната физиология – от 03 до 16.06.2023 г. (*Приложение 21.26*).

Тя е провела и краткосрочна специализация в Университета на гр. Кордоба, Испания във Факултета по ветеринарна медицина, с изнасяне на 8 часа лекции в областта на Патологичната физиология – от 17 до 30.09.2023 г. (*Приложение 21.27*).

Доцент Красимира Иванова Генова е авторка на няколко учебни програми по задължителните дисциплини „Патологична физиология“; „Имунология“; „Молекулярна биология“; и на свободно избираемата такава „Работа с лабораторни животни. Организация на експеримента и хуманно отношение към животните“, изучавани от студенти редовно обучение на български и на английски език, от специалност „Ветеринарна медицина“, Образователна и квалификационна степен (ОКС) „Магистър“ във Факултета по ветеринарна медицина.

Тя е била Научен ръководител на 2 успешно защитили дисертация докторанти:

✓ Роман Пепович Петков, докторант в самостоятелна форма на обучение , защитил дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ на 12.10.2015 г. на тема: „Разпространение, диагностика и мерки за контрол на ензоотичната пневмония в условията на промишленото свиневодство“;

✓ Илиян Манев Манев, докторант в самостоятелна форма на обучение , защитил дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ на 22.06.2017 г. на тема: „Проучвания върху някои фактори на имунитета и имунопрофилактиката при миксоматоза по зайците“; което е видно от наличната подробна Справка за научната и преподавателската дейност № 21 в документите по обявения конкурс.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационна дейност на кандидатката:

4.1. Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Според Справка № 19 и Приложения №№ 19.1., 19.2., от предоставената документация по конкурса за „Професор“ е видно, че кандидатката е активен участник, в изпълнението на 29 проекта, 25 от които са научноизследователски и 4 образователни, обезпечени с финансови средства за своята реализация от международни програми на Европейския съюз.

Важно е участието на доцент Красимира Генова в 25 научноизследователски проекти, 11 от които финансирани от Лесотехнически университет, гр. София; 9 – финансирани от Ветеринарномедицински институт по имунология (ВМИИ) “Биопродукт-ООД, София; 2 – от Факултета по дентална медицина на Медицински университет, гр. София; 1 – от Селскостопанска академия, гр. София; 1 – от Фонд научни изследвания към Министерството на образованието и науката, гр. София и 1 – финансиран от Централния диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт „Проф. Г. Павлов”, гр. София.

Научноизследователски проекти към Лесотехнически университет:

1. „Проучвания върху разпространението и някои проблеми на имунопрофилактиката на миксоматозата при зайците“;
2. „Проучване върху разпространението, етиологичните агенти и относителния им дял в респираторния болестен комплекс при свинете“;
3. „Влияние на органичния и неорганичен цинк върху имунологичния статус на подрастващи прасета“;
4. Клиникохематологични, имунологични и електрокардиографски изследвания при кучета, хранени с гранулирана храна “Rebel Plus“;

5. Проучване върху епидемиологията, диагностиката и възможностите за ефективно лечение на атопичния дерматит при кучетата;
6. Бартонелоза при котки – първо сероепидемиологично и молекулярно-биологично проучване в България;
7. Проучване защитните механизми на млечната жлеза и разпространението на маститите при овце;
8. Производни на 2(3H)-бензокса(тия)золон – синтез и биологична активност;
9. Синтез и изолиране на биологично активни вещества с цел изследване на цитотоксична и антиоксидантна активност;
10. Фармакокинетични и токсикологични изследвания на железен метионат, сравнително с железен сулфат ($\text{FeSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$);
11. Диагностика и борба с лептоспирозите по кучетата.

Научноизследователски проекти към Ветеринарномедицински институт по имунология (ВМИИ) "Биопродукт-ООД, София:

1. Култивиране на лептоспири различни серовари по домашните животни със синтетична хранителна среда;
2. Получаване на инактивирана ваксина срещу инфекциозния бронхит по птиците и проучване нейната безвредност и имуногенност;
3. Получаване и усъвършенстване на асоциирани и имунопрофилактични средства срещу респираторни и чревни вирусни инфекции по говедата;
4. Проучвания върху смесени бактериални и вирусни инфекции по говедата;
5. Разработка на комбинирана ваксина срещу коли и ротавирусни инфекции;
6. Проучвания върху имуногенността на щамове на мукозната болест-вирусна диария (МБ-ВД) и заразния ринотрахеит по говедата;
7. Получаване на диагностикуми при някои вирусни инфекции – парвовируса и хепатит при кучетата, МБ-ВД, респираторно синцициален вирус (РСВ) – инфекцията при говедата и Гумборо при птиците;
8. Получаване на поливалентна ваксина срещу парвовируса, гана, хепатит, лептоспироза и бяс по кучетата;
9. Получаване на инактивирана ваксина срещу псевдочума, инфекциозния бронхит и инфекциозния бурзит по птиците и проучване на нейната безвредност и имуногенност.

Научноизследователски проекти към други организации, институти и университети:

1. Към Министерството на образованието и науката: Разработване на ДНК маркери (CAST, MSTN) за угоителната способност и качеството н месото при синтетична популация Българска млечна, Каракачанска и Шуменска породи овце;
2. Към Факултета по дентална медицина на Медицински университет, гр. София: Апикално херметизиране коренови канали с помощта на адхезивни obtуровъчни материали;
3. Към Факултета по дентална медицина на Медицински университет, гр. София: Тъканен отговор спрямо пулпопокровни средства с биологична активност при експериментално изследване;
4. Към Централения Диагностичен Научноизследователски Ветеринарномедицински Институт „Проф. Г. Павлов”, гр. София: Предклинични и клинични изпитвания на цинковия метионат на лабораторни животни и свине;
5. Към Селскостопанска академия, гр. София: Породоусъвършенстване на говеда от българската сименталска порода в комбинирано направление.

4.2. Характеристика на публикуваните научни резултати

В конкурса за заемане академичната длъжност "Професор" кандидатката участва общо с 64 публикации на български или на английски език. От тях 3 броя са публикувани на английски език в списания в чужбина (№№ 1, 2, 5) и 3 на английски език в списания публикувани в Р. България (№№ 3, 4, 6), от които съответно 1 брой е с Impact factor (IF) (№ 5), а 5 – с Impact Rank (SJR) (№№1-4, 6).

В настоящият конкурс доцент Д-р Красимира Генова участва с 10 броя публикации на български език в научни списания (№№ 21-31) и 17 броя доклади в сборници от Научни конференции (№№ 7-18, 32-34, 38, 62).

Общият импакт фактор (IF), от включените в конкурса научни публикации, е равен на 0,661, от който индивидуалният за кандидата IF е 0,165. Общият Импакт Ранк (SJR), на включените в конкурса научни публикации е 0,874, от който индивидуалният за кандидата SJR е 0,211.

Кандидатката участва в обявения конкурс с 28 научни публикации (№№ 7-34) в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни (Scopus, Web of Science) без импакт фактор или импакт ранг, от които 15 броя са на английски език (№№ 20-34) и 13 на български език (№№ 7-19). Доцент Красимира Генова има в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове на английски език 17 научни публикации (№№ 35-51). Тя има и 12 броя публикации в

нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни толове на български език (№№ 52-63).

В настоящият конкурс доц. Красимира Генова е изпълнила и точка Г5 от *Минималните национални изисквания* с включения монографичен труд. Монографията „Респираторен болестен процес при говедата, Интел Ентранс, София, 2024 г. е с ISBN: 978-619-7703-61-0 (публикация № 64), е на български език, в обем от 136 страници и с включен само 1 автор.

В своята научна продукция, включена за участие в конкурса, доцент Красимира Генова е 5 пъти самостоятелен автор на публикации в научни списания или сборници, в доклади от научни конференции, книги и монографии (№№ 25, 26, 28, 35 и 64), от които 4 са на английски език (№№ 25, 26, 28 и 35) и 1 на български език (№ 64).

В 13 научни публикации тя е ведещ автор, от които 4 броя (№№ 1, 3, 36 и 41) на английски език и 9 броя (№№ 7, 10, 11, 12, 14, 15, 52, 56 и 62) на български език.

В други 19 публикации тя е съавтор на второ място (№№ 5, 8, 9, 16, 18, 20, 21, 27, 32, 34, 44-47, 53-55, 57 и 58) от които 10 броя (№№ 5, 20, 21, 27, 32, 34, 44-47, 53-55, 57 и 58) на английски език и 9 броя (№№ 8, 9, 16, 18, 53, 54, 55 и 57) на български език.

Доцент Генова е съавтор на трето място в 8 публикации (№№ 13, 23, 30, 31, 33, 49, 59 и 60), от които 5 на английски (№№ 23, 30, 31, 33 и 49) и 3 броя (№№ 13, 59 и 60) на български език.

4.3. Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

За значимостта на изследванията и резултатите отразени в тях говорят големия брой цитати (17) на публикации от нейната научна продукция, предимно от чужди автори в реномирани чужди периодични издания, с общ импакт фактор (IF) = 11,608 или с общ импакт ранк (SJR) = 1,394.

Кандидатката в конкурса има цитирания на свои публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни база данни с научна информация (*Scopus* или *Web of Science*), както и в нереферирани списания с научно рецензиране.

Цитиранията на публикации на доцент Красимира Генова в конкурса в специализирани научни периодични издания с Импакт фактор (IF) са на брой 9, публикувани в списания: *Vaccines; Infrared Physics & Technology; Animal Science & Biotechnology; Microorganisms; Kuwait Journal of Science; Journal of Hellenic Veterinary Medical Society; Nigerian Journal of Clinical Practice; Bulgarian Journal of Agricultural Science*, а тези – със SJR

са на брой 8, в списания: *Global Veterinaria*; *Veterinarski Glasnik*; *International Journal of Veterinary Medicine*; *Revista de Investigaciones Veterinarias del Perú*.

В списания без IF или SJR доцент Красимира Генова има 15 броя цитирания в научна периодика, като списания: *Ветеринарна патология* – 1; *Scientific Papers Animal Science and Biotechnology* – 1; *Agrobiological Records* – 1; *Veterinary Research & Biological Products* – 1; *PUBVET Medicina Veterinaria e Zootecnia* – 3 и *Tradition and Modernity in Veterinary Medicine* – 8.

От включените № 12 „Справка-самооценка за изпълнение на минималните национални изисквания” и № 17 ”Цитирания” в документацията по конкурса е видно, че доцент Д-р Красимира Генова има 19 цитирания в защитени дисертации (на 6 докторанта от чужбина и 4 – от България).

Кандидатката в конкурса за „Професор” има и 2 цитирания в монографичен труд на М. Петричев, 2021. Микотоксикози при продуктивните животни и основни методи за анализ на микотоксини. ISBN 978-619-91033-3-3.

4.4. Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Научните интереси на доц. Красимира Генова основно са ориентирани към инфекциозната патология при животните и са свързани с решаване на теоретични и практически проблеми. Това е постигнато чрез използването на комплексни и съвременни методи на изследване и след задълбочено анализиране на получените от тях резултати.

След запознаването ми с научните публикации, включени в документацията на конкурса за „Професор”, бих казала, че научните приноси могат да бъдат групирани в следните 13 направления:

- I. Приноси в областта на инфекциозната патология при свинете;
- II. Приноси в областта на инфекциозната патология при преживните животни;
- III. Приноси в областта на инфекциозната патология при зайците;
- IV. Атопия при кучета;
- V. Приложение на методи за експресна диагностика на вирусни заболявания;
- VI. Органични и неорганични цинкови, железни и оловни съединения;
- VII. Роля на микотоксините в имунната реактивност;
- VIII. Влияние на пол, порода, сезон и възраст върху имунния статус на птици и животни;
- IX. Клетъчно-преносим тумор на пилета – хепатом, индуциран от миелоцитоматозния щам МС-29;

- X. Канцерогенното влияние на различни токсични вещества;
- XI. Генетични маркери;
- XII. Заместители на нутритивните антибиотици в животновъдството;
- XIII. Проблеми в денталната медицина.

Многобройни са приносите в областта на инфекциозната патология при свинете – 5 на брой. Те се изразяват в клинични изследвания в промишлени свинеферми, за да се оцени ефективността на ваксинацията срещу ензоотична пневмония при свинете. Резултатите от тях показват, че ваксинирането има положителен профилактичен ефект. Този ефект се изразява в подобряване на здравословното състояние на животните и намаляване на уврежданията в белите дробове на прасетата и се постигат по-добри производствени резултати (Публикации №№ 2 и 19). Доказана е динамика на антителата след ваксинация срещу ензоотичната пневмония при свинете през различните технологични периоди (Публикация № 17). Анализирани са степента и тежестта на патоморфологичните лезии в белите дробове на прасета, естествено заразени с *Mycoplasma hyopneumoniae*. Установено е че белодробните лезии са с умерена тежест при 52 % от случаите, а в 30 % органът е тежко засегнат (Публикация № 4). Идентифицирани са бактериалните патогени и е определено тяхното значение в респираторния болестен комплекс при свинете. На тази основа са набелязани ефективни и адекватни мерки за контрол (Публикации №№ 6 и 43). Проведено е сравнително изследване на терапевтичния потенциал на енрофлоксацин и флорфеникол при прасета, инфектирани с *Mycoplasma hyopneumoniae* в индустриални свинеферми в България (Публикация № 42).

Приносите в областта на инфекциозна патология при преживните животни включват:

1. Съвременен прочит на епидемиологията, клиниката и профилактиката на респираторния болестен комплекс при говедата. Анализирани са рисковите фактори и някои основни етиологични патогени на говеждия респираторен болестен комплекс (BRDC) (Публикация № 64);
2. Установена е интерферон-индуцираща активност на български ваксинален щам на говеждия респираторен синцитиален вирус (ГРСВ) и е доказана липсата на характерната за човешкия респираторен синцитиален вирус (РСВ) алергична реакция при повторно инжектиране на животни (Публикация № 26);
3. Доказан е по-силен Т-клетъчен имунен отговор при агнета, аплицирани трахеално с ваксинален щам на говеждия респираторен синцитиален вирус (BRSV) в сравнение с подкожната ваксинация (Публикация № 28).

Приносите в областта на инфекциозната патология при зайци включват:

1. Анализ на разпространението на миксоматозата по зайците и е обоснована необходимостта от ваксинация (Публикация № 18).
2. Проследяване динамиката на серологичния отговор след различен начин на приложение на жива атенуирана ваксина срещу миксоматоза и е предложен начин на прилагане в зависимост от породата (Публикации №№ 5 и 20); 3. Проследена е динамика^{та} на въздействие и е доказана безвредността на атенуиран ваксинален щам на миксома вирус върху концентрацията, подвижността и скоростта на заешки сперматозоиди (Публикация № 21); 4. Проследени са макроскопските и патохистологичните промени по кожата и във вътрешните органи след експериментално индуцирана инфекция с теренен изолат на вируса на миксоматозата по зайците (Публикация № 8).

Приносителите от Приложение на методи за експресна диагностика на вирусни заболявания включват: 1. Разработване на специфичен и чувствителен латекс-аглутинационен тест за доказване на вируса на хеморагичната болест по зайците (Публикация № 52); 2. Разработване на специфичен и чувствителен коагутинационен тест за доказване на парвовируса при кучетата (Публикация № 36).

Приносителите в направление Атопия при кучета се изразяват в:

1. Извършване на сравнителен анализ на различни методи за лечение на атопичен отит при кучета, след коректно поставена диагноза. Лечението се основава на реактивна терапия, последвана от проактивна терапия, като дългосрочното управление на процеса е важна част от добрата стратегия (Публикация № 30);

2. Доказано е, че алерген-специфичната имунотерапия (ASIT) е съвременен метод, който може да повлияе на хода на атопичния дерматит, а не само да потисне симптомите. ASIT не индуцира вредни хематологични и биохимични ефекти при кучета, за разлика от дългосрочните системни глюкокортикоиди (Публикация № 31).

Кандидатката в конкурса за „Професор“ доцент Красимира Генова има приноси и в областта на направление „Органични и неорганични цинкови, железни и оловни съединения“. За първи път е проучен ефектът на български цинков метионат в сравнение с цинков сулфат ($ZnSO_4$) върху някои хематологични показатели и фактори на естествения имунитет при плъхове и прасетата (Публикации №№ 11 и 15). Българският цинков метионат има имунорегулиращ ефект при плъхове и свине, който се изразява с потискащо действие върху миграционната активност на кръвните и слезковите клетки *in vitro* и стимулиращо влияние на бласттрансформацията към различни митогени (Публикации №№ 9 и 14). Извършен е сравнителен анализ на влиянието на българския цинков метионат и на цинков сулфат ($ZnSO_4$) върху функционалната активност

на псевдоеозинофилите и моноцитите в кръвта на пилета-бройлери. Доказано е, че ниските дозировки на органичен цинк повлияват в по-висока степен реактивността на фагоцитите, а в доза от 600 ppm във фуража – те потискат фагоцитозата на макрофагите и супресират генерирането на оксидативен взрив (Публикация № 62). Проучени са ефектите и на различните дози органично и неорганично желязо върху функционалната активност на полиморфонуклеарните левкоцити. Доказана е понижена бактерицидна активност на макрофагите (Публикация № 41). Проучено е влиянието и на общото съдържание на олово върху механизмите на неспецифичния имунитет при птици (Публикация № 27).

Доцент Д-р Красимира Генова, в някои от своите научни публикации има приноси, свързани и с проучване ролята на микотоксините в имунната реактивност. В 4 научни публикации (№№ 7, 32, 56 и 57) тя е изследва фумонизин-индуцираната имунотоксичност върху лимфоцитната бластогенеза, цитотоксичната активност на лимфоцити от периферна кръв и цитотоксичната активност на далачни лимфоцити на пилета, лимфоцити на пилетабройлери, хранени с фураж, съдържащ фумонизин В₁. Доказана е изразена супресия, която е зависима от дозата фумонизин В₁ (Публикации №№ 7 и 56). Проучено е влиянието на фумонизин В₁ върху хуморалния имуноен отговор при пилета-бройлери, които са получили различна концентрация от токсина. Установено е, че концентрацията на общия протеин и албумин намалява, а първичният антитялов отговор е потиснат (Публикация № 57). Тя е проучила и цитотоксичната активност на фумонизин В₁ спрямо мононуклеарни клетки с различен произход. Този показател е зависим от дозата и времето. Най-висока стабилност е демонстрирана при говежди лимфоцити и при кръвна група „0“. Резултатите подкрепят хипотезата, че микотоксините са сериозен здравен проблем за хората и животните и фактор за имunosупресия (Публикация № 32).

Приноси в научни публикации, проучващи влиянието на пола, породата, сезона и възрастта върху имунния статус на птици и животни. За тази цел са извършени изследвания с кочове от породите Каракачанска и Медночервена Шуменска, с цел определяне на неспецифичните имунни параметри, фагоцитната активност на левкоцитите, бактерицидната активност (кислород-зависима и кислород-независима) на фагоцитните системи и общото ниво на плазмените протеини. Резултатите показват, че кочовете от двете местни български породи имат висока активност на вродените имунни реакции (Публикация № 1). Установени са и значителни разлики в пролиферативната активност на лимфоцитите на кочове от породите Каракачанска и Медночервена Шуменска. Получените имунни параметри за двете местни породи овце могат да послужат като основа за по-нататъшни изследвания на системната имунна реакция на агнетата в зависимост от породата (Публикация № 25).

Имуноцитoadхерентната техника при изследване на лимфоцити от периферната кръв на фазани показва, че няма разлика в абсолютния брой на Т- (Е-РОК) според пола, както и според субпопулациите лимфоцити. Доказани са значително по-високи стойности на В-лимфоцитите при мъжките в сравнение с женските фазани. Установено е, че броят на В-лимфоцитите (ЕАС-розетки) и хелперните клетки се увеличава с възрастта и зависи от сезона (Публикация № 34).

Приноси на научните публикации, проучващи клетъчно-преносим тумор на пилета – хепатом, индуциран от миелоцитоматозния щам МС-29. За тази цел е изследвана трансплантационната резистентност срещу клетъчно-преносимия хепатом МС-29 на пилета след: спонтанна регресия на тумора; имунизация със субтуморогенна доза туморни клетки; имунизация с екстракт от хепатомни клетки; имунизация с вирус МС-29. Резултатите показват, че клетките на хепатом МС-29 съдържат специфичен трансплантационен антиген(и) (Публикация № 16). Проведени са и хистологични изследвания на клетъчните популации, инфилтриращи трансплантируемия хепатом МС29 на пилета по време на прогресия и регресия. Най-характерните изменения се установяват в тимуса и слезката при прогресиращо развиващите се тумори, а при регресия тимусът и слезката са с добре очертана структура, богата на лимфоцити (Публикация № 53).

В две публикации (№№ 22 и 40) е проучено канцерогенното влияние на различни токсични вещества. Установени са хипопропротеинемия, хипоалбуминемия и хипогликемия при пуйки, излюпени от ембрионални яйца, инокулирани с доказания хепатокарциноген N-нитрозодиетиламин (Публикация № 40). Изследвани са и пренеопластични чернодробни лезии, предизвикани от N-нитрозодиетиламин при токачки. Доказани са тромбоцитопения и повишаване на нивата на основните чернодробни ензими, находки свързани с хепатокарциногенезата (Публикация № 22).

Приноси на научни публикации, проучващи Генетични маркери. Направен е подробен анализ на генетичната структура на породите овце във връзка с тяхното генетично подобряване от гледна точка на диагностиката на много заболявания (Публикация № 61). Определена е честотата на поява на алелите на гена MSTN в породите Аскански Меринос и Кавказки Меринос. Доказано е, че екзон 3 на MSTN овчи ген е мономорфен за двете изследвани стада от породите мериносови – Аскански и Кавказки овце (Публикация № 50). Извършено е изследване и идентифициране на полиморфизма в ABCG2 гена, който е свързан с производството на мляко при три породи отглеждани в България – Асканийски Меринос, Кавказки Меринос и Карнобатски Меринос. Геномната ДНК е извлечена и генотипите са оценени чрез PCR амплификация, използвайки специфичен

набор от два праймера (Публикация № 51). Направен е и системен обзор за гена, който е отговорен за синтеза на протеина миостатин, регулиращ мускулния растеж (Публикация № 38).

Кандидатката в конкурса за „Професор” има приноси, имащи отношение към някои заместители на нутритивните антибиотици в животновъдството. Проучен е ефектът на билкови растения върху продуктивните показатели и качеството на месото в свежо и замразено състояние, и при готвене. Експериментите с мъжки агнета от породата Аваси, с различно процентно участие на брашно от лайка и мащерка, индикират най-добър ефект при участие на брашно от лайка (2%) и мащерка (4%) (Публикации №№ 44 и 45). Доказан е потенциалът от използването на мащерка, мента и тяхната комбинация като естествени стимулатори на растежа при пилета-бройлери (Публикация № 46). В опити с 200 пилета-бройлери и доказано, че 1% лайка и 1% розмарин към фуража могат да се считат за потенциални стимулатори на растежа при птиците (Публикация № 47). Доказана е ролята на пробиотичните продукти и препарати в подобряване здравословното състояние и продуктивността на животни и птици. Установена е модулиращата роля на пробиотиците върху имунната им система (Публикации №№ 3, 12 и 55). Доказани са положителните ефектите на екстракт от растението *Tribulus terrestris* върху теглото и здравословното състояние на телета от породата Симентал в млечния период (Публикация № 48).

Приноси към Денталната медицина. Извършено е *in vitro* проучване на най-подходящите параметри за препариране на твърди тъкани с режим QSP на денталните лазери. Методът е сравнен с класическите инструменти като високоскоростната бормашина и доказаният златен стандарт за Er:YAG лазерна подготовка на емайл и режимът MSP (Публикация № 37). Изследвана е чувствителността на кариесогенни микроорганизми към три-, дву- и едностъпкови адхезивни системи, като се използва total etch и self-etch подхода. Чувствителността на изследваните микроорганизми (*Streptococcus mutans* и *Lactobacillus acidophilus*) е най-силна към total etch и self etch системи на праймерите (най-висока стойност за Optibond TM FL Prime). Като цяло чувствителността на *Lactobacillus acidophilus* към тестваните адхезивни системи е по-слаба от тази на *Streptococcus mutans* (Публикация № 54). Извършено е и сравнително *in vitro* изследване на цитотоксичността на различни 7 адхезивни системи, представители съответно на 4, 5, 6 и 7-ма генерация – OptiBond FL, OptiBond Solo Plus, XENO III, Adper Prompt L Pop, i Bond, Optibond All in One. Доказан е цитотоксичен ефект, като 24-часовите екстракти са с по-слаба цитотоксичност от директната апликация (Публикация № 58). Установена е степента на апикално проникване

при коренови канали, obtурирани с адхезивни каналo-пълнежни средства. Резултатите са сравнени с гутаперча и АН26 силър (Публикация № 59). Проследена и реакцията на пулпата към различни материали, както и качеството на репаративната зъбна твърда тъкан, която е резултат от стимулираната дентиногенеза (Публикация № 60).

5. Оценка на личния принос на кандидата

Кандидатката в обявения конкурс, със своята учебно-преподавателска и научно-изследователска дейност във Факултета по ветеринарна медицина при Лесотехнически университет, е дала личен принос в развитие на тези институция. Тя покрива всички препоръчителни критерии на Лесотехнически университет, има защитена дисертация за придобиване на Образователната и научна степен „Доктор“; публикувана монография и научни трудове в списания с импакт-фактор, импакт ранк и без такъв; хорариум от лекционни часове по няколко дисциплини с български студенти и такива с англоезично обучение; има 2 успешно защитили дисертация докторанти и още един задочен докторант, който е на финала на своята докторантура и след 1 месец му предстои защита на дисертационния труд. Доцент Красимира Генова има участие в създаването на лаборатория по имунология и в множество научни проекти . Всичко това е основание тя заслужено да заеме академичната длъжност „Професор“.

Обобщавайки данните от представените от кандидата материали, намирам, че те далеч надхвърлят препоръчителните критерии за оценяване.

Моите критични бележки са:

1. В документ 12. **Справка-самооценка за научната, преподавателска и експертна дейност**, в края на страница 11 и в началото на 12 страница, в раздел Д13 „Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове“, към публикация 8. *Nakev, G., Genova K., et al. Growth and development of skeletal muscle in connection with the expression of the myostatin gene (mstn). Proceedings of the 10th International Symposium Modern Trends in Livestock Production, October 2-4, 2013, 640-647*, има 1 самоцитиране на кандидатката, което следва да се премахне и да се коригира броя точки от 90 на 75.

2. В документ 12. **Справка-самооценка за научната, преподавателска и експертна дейност**, на 10 страница, в раздел Д13 „Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове“, към публикация *R. Pepovich, B. Nikolov, K. Hristov, K.*

Genova, 2017. Pathological observation in pigs naturally infected with *Mycoplasma hyopneumoniae*, *Bulgarian Journal of Veterinary Medicine*, 2017, 20, Suppl. 1, 338–344, има дублиращо цитиране на Lopes и сътр., 2021 г., което е представено веднъж на испански език, както е в списание *Revisão. Pubvet* и втори път в превод на английски език. Следва да се премахне английският превод и точките да бъдат коригирани от 30 на 15 .

3. В документ 12. **Справка-самооценка за научната, преподавателска и експертна дейност**, в края на 10 страница, в раздел Д13 „Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове”, към публикация Pepovich R., Nikolov B., Sirakov I., Genova K., Hristov K., Nikolova E., Hagiolova R., Beltova R. (2015). Clinical testing of combined vaccine against enzootic pneumonia in industrial pig farming in Bulgaria. *Macedonian Veterinary Review*, 38 (2), 195–201, има дублиращо цитиране на Lopes и сътр., 2021 г., което е представено веднъж на испански език, както е в списание *Revisão. Pubvet* и втори път в превод на английски език. Следва да се премахне английският превод и точките да бъдат коригирани от 60 на 45 .

4. В документ 12. **Справка-самооценка за научната, преподавателска и експертна дейност**, на 12 страница, в раздел Д13 „Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове”, към публикация Genova, Krassimira. Influence of infectious bursal disease virus strains on the avian immune system. *Exp. Pathol. Parasitol.*, 2000, 27-29 , има дублиращо цитиране на Alzamora, V., del Rosário, K., 2006 г. Следва да се премахне едното от тях и точките да бъдат коригирани от 75 на 60 .

5. В папка „**Приложение 13. Научни трудове**” липсва сканирано копие на публикация № 59 от списъка с научни трудове на доцент Д-р Красимира Генова.

Тези забележки, в никакъв случай не могат да бъдат считани като съществени и определящи в цялостната научна и педагогическа дейност на доцент Д-р Красимира Генова. Те визират установени няколко грешки от технически характер в документацията по конкурса, причина за които вероятно е голямата административна ангажираност на кандидатката като Декан на Факултета по ветеринарна медицина.

Обобщавайки данните от представените от кандидатката документи по конкурса, намирам, че те далеч надхвърлят препоръчителните критерии за оценяване.

7. Лични впечатления

Изграден академичен преподавател, с големи научни възможности, изключително трудолюбива, доста ангажирана с множество административни дейности.

8. Заключение

Въз основа на изложения по-горе анализ давам своята положителна оценка на научната продукция и преподавателската дейност на кандидатката в конкурса за „Професор” и считам, че тя отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в България и на Правилника за развитие на академичния състав в Лесотехнически университет.

Това ми дава основание да препоръчам на членовете на Научното жури да дадат своята положителна оценка за цялостната научно-изследователска и преподавателска дейност на доцент Д-р Красимира Иванова Генова, както и да предложат на Факултетния съвет на Факултета по ветеринарна медицина при Лесотехнически университет – гр. София да я избере за академичната длъжност „Професор”.

Имайки предвид научните постижения и високата оценка на цялостната научна дейност с убеденост **препоръчвам на почитаемите членове на специализираното Научно жури да изберат доцент Д-р Красимира Иванова Генова да заеме академичната длъжност "Професор".**

гр. Стара Загора
20.05.2024г.

Изготвил становището:

/проф. Д-р Димитричка Й. Димитрова/